

Onderwerp: Differentiëren tarieven gemeentelijke begraafplaatsen

BBV nr: 2015/357235

1. Inleiding

De kostendekkendheid van de gemeentelijke begraafplaatsen staat onder druk. Bij de bestuursrapportage 2015-2 is een melding gedaan van een vermindering van de omzetprognose van € 50.000.

De tendens van de uitgifte van huurgraven vertoont een negatief beeld. Dit heeft te maken met een nog steeds stijgend percentage mensen dat kiest voor cremen. Daarnaast zijn de Haarlemse begraafplaatsen door de jarenlange extra stijging van de tarieven relatief duur geworden. Het college heeft daarom laten onderzoeken hoe deze tendens kan worden doorbroken (bijlage A). Het onderzoek laat zien dat differentiëren van de tarieven kansen biedt. Door de introductie van zones met verschillende tarieven voor grafrecht kunnen voortaan zowel goedkopere als duurdere huurgraven aangeboden.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

- in te stemmen met de introductie van verschillende tarieven voor grafrecht
- het voorstel op te nemen in de Verordening op de heffing en invordering van begraafrechten 2016 en de bijbehorende Tarieventabel

3. Beoogd resultaat

Een gedeeltelijk vernieuwd tarievenstelsel voor de grafrechten 2016, dat inspeelt op de moderne eisen van de consument en optimaal gebruik maakt van de kwaliteit die op de gemeentelijke begraafplaatsen kan worden geboden.

4. Argumenten

Met de introductie van verschillende tarieven voor grafrecht wordt meer ingespeeld op behoefte van de klant

Op dit moment kan elke klant zelf een plekje uitzoeken op één van de Haarlemse begraafplaatsen en betaalt een standaard bedrag voor grafrecht¹. Voor het grafrecht op de Kleverlaan, een prachtig rijksmonument, wordt 35 procent meer betaald dan voor het grafrecht op de begraafplaatsen Akendam en St.Jozef in Haarlem-Noord (tabel 1). Uit het onderzoek (bijlage A) blijkt dat sommige delen op de begraafplaatsen veel populairder zijn dan andere delen. Op de begraafplaats Akendam bijvoorbeeld, kiezen klanten achttien keer vaker voor de meest populaire zone dan voor de minst populaire zone. Met de introductie van zones met verschillende tarieven voor grafrecht (tabel 2), wordt maximaal ingespeeld op het marktmechanisme van gewilde en minder gewilde plekken. Door het grafrecht op de minder gewilde plekken te verlagen, gaat een plekje op de Haarlemse begraafplaatsen voor alle Haarlemmers tot de mogelijkheden behoren. Op de meest gewilde plekken wordt het grafrecht duurder. De verwachting is dat mensen bereid zijn dat te betalen.

¹ Bij een begrafenis in Haarlem worden drie onderdelen in rekening gebracht: het begraafrecht, het grafrecht en het onderhoud. Bij het *begraafrecht* betalen klanten voor de werkzaamheden die verricht moeten worden bij een begrafenis. Bij het *grafrecht* wordt voor een bepaalde periode, gebruikelijk 20 jaar, betaald voor het recht op een graf. Bij het *onderhoud* wordt betaald voor het onderhoud dat gedaan moet worden aan het graf en de begraafplaats.

Tabel 1: tarieven grafrecht 2015

Akendam	Sint Jozef	Kleverlaan
1659	1659	2240

Tabel 2: voorstel differentiatie grafrecht vanaf 2016

	Akendam	Sint Jozef	Kleverlaan
Zone 1*	1450	1450	1700
Zone 2	1700	1700	2250
Zone 3	2250	-	2700

*zie bijlage A1 kwaliteitszones

Met de introductie van zones met verschillende tarieven voor grafrecht is de verwachting dat meer Haarlemmers kiezen voor de Haarlemse begraafplaatsen.

Uit onderzoek blijkt dat slechts 55 procent van de Haarlemmers zich laat begraven op de Haarlemse begraafplaatsen. 24 procent kiest voor een begraafplaats binnen de regio. De rest laat zich begraven buiten de regio of weet het nog niet. 30 procent van de Haarlemmers laat zich bij drie grote begraafplaatsen buiten Haarlem begraven. Dat zijn de begraafplaatsen van gemeente Heemstede en Bloemendaal en Begraafplaats Westerveld. De tariefdifferentiatie kan een belangrijk instrument zijn om meer concurrerend te worden zodat in ieder geval meer Haarlemmers kiezen voor de Haarlemse begraafplaatsen.

Omliggende begraafplaatsen werken al veel langer met verschillende tarieven

Op het gebied van het grafrecht en onderhoud wordt door andere begraafplaatsen al veel langer gedifferentieerd met tarieven (zie bijlage A). In populaire zones is het grafrecht duurder en in minder populaire zones is het grafrecht goedkoper. Soms zijn begraafplaatsen opgedeeld in niet minder dan negen van deze zones. Dit maatwerk ontbreekt op de Haarlemse begraafplaatsen.

Structurele extra tariefverhoging leidt niet tot extra baten.

De opbrengsten van nieuwe huurgraven laat een neerwaartse tendens zien, ondanks extra tariefverhogingen. Uit het onderzoek blijkt dat steeds meer mensen kiezen voor cremieren. Tevens blijkt dat de Haarlemse begraafplaatsen relatief duur zijn geworden door de extra tariefverhogingen. Een belangrijk deel van de Haarlemmers laat zich buiten Haarlem begraven. De bij de kadernota 2012 besloten extra tariefverhoging van 1,75 procent, boven op de reguliere prijsindexering van 0,9 procent, zal daarom naar verwachting niet leiden tot extra baten. De ingezette extra tarievenverhoging veroorzaakt wel in veel gevallen een negatieve uitstraling van 'te duur'.

5. Risico's en kanttekeningen

Er is een inschatting gemaakt van nieuwe afzetprognoses.

Hoeveel toekomstige klanten precies voor welke optie kiezen, is uiteraard nog onbekend. Tijdens de komende jaren wordt de effectiviteit van de maatregel zorgvuldig gemonitord en zal afgezet worden tegen de huidige trendanalyse. Bij de jaarverslagen zal hierover worden gerapporteerd.

6. Uitvoering

Met de vaststelling van de belastingverordening in de raad van december 2016 wordt ook de Verordening op de heffing en invordering van begraafrechten 2016 en bijbehorende tarieventabel voor begraafrechten 2016 definitief vastgesteld. Dit betekent dat vanaf 01-01-2016 met de nieuwe tarieven voor grafrechten gestart kan worden.

7. Bijlagen

Bijlage A: Onderzoek differentiatie tarieven gemeentelijke begraafplaatsen

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

8. Raadsbesluit

De raad der gemeente Haarlem,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders

Besluit:

- in te stemmen met de introductie van verschillende tarieven voor grafrecht
- Het voorstel op te nemen in de Verordening op de heffing en invordering van begraafrechten 2016 en de bijbehorende Tarieventabel

Gedaan in de vergadering van (wordt ingevuld door de griffie)

De griffier

De voorzitter

Raadsstuk